

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie
22.000 Mkp., z dostawądo
z pr.
25.000
państw.
CE

100

Konto czekowe
P. K. O. 140.561.

Strakowski
Dr. Biblioteka Jagiellońska

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetryowy wynosi: Zwyczajne za tekstem 400 Mk. Nadzwyczajne 1200 Mk. Nekrologia 1000 Mk. Na pierwszej kolumnie 2000 Mk. Przedkronika i w rubryce „Reper-tuar” 1800 Mk. Po kronice i komunikaty 1600 Mk. Dział ekonomiczny 2000. Drobnogłoszenia za każdy wiersz 130 Mk., w rubryce kupno i sprzedaż, matrymonialna i korespondencja prywatna za każdy wiersz 160 Mk. Paski na kolumnach tekstowych po 1600 Mk. za wiersz milimetryowy, szeroki 80 milim. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. więcej.

REDAKCJA ul. Ossolińskich I. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny I. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 5—6. — Adres telegr. „Kurjer” Lwów. — Rekopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Polityka upokorzeń i rezygnacji.

Tajna misja posła Zamoyskiego.

(Od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 lipca.

Więści, których niestety nie mogą nazwać pogłoskami, podają, że ostatni przyjazd hr. M. Zamoyskiego do Warszawy miał bardzo poważne znaczenie. Chodziło o wywarcie presji na p. Seydę. Rząd francuski miał dać do zrozumienia naszej ambasadzie, że życzy sobie stanowczo — wstąpienia Polski do Małej Ententy, a dla usposobienia przychylnie Czech dla tej koncesji winniśmy poświęcić Jaworzynę.

Jaką odpowiedź dał p. Seyda paryskiemu referentowi do spraw polskich, mianującemu się ambasadorem Rzpltej — niewiadomo. Treść misji jego została pokryta milczeniem. I tu właśnie tkwi cała niezdarność polityki obecnego ministra. Dla każdego Polaka, dla każdego obywatela Polski jasnym jest, że za samo przyjmowanie tego rodzaju upokarzających misji ambasador polski winien być natychmiast zawieszony w czynnościach oddany pod sąd dyscyplinarny i raz na zawsze wydalony ze służby państwowej. Powinien każdy wiedzieć, że propozycje pewne, bodaj najlepszej podane, stanowią ciężką obrazę, że ich komunikować nie wolno, że o nich myśleć nie wolno. Ale p. Seyda nie rozumie tego, jak nie rozumie, czy nie chce rozumieć, że jeżeli dyplomata pozwala sobie mówić o rządach Gdańska i Polski, wymieniając je w porządku alfabetycznym — podkreśla tem samym równorzędność — stron, a więc i suwerenność Gdańska. Ale wróćmy do rzeczy.

Zwracaliśmy już nieraz uwagę, że polityka pp. Seydy, Zamoyskiego i wszystkich ich przyjaciół prowadzi do zaprzepaszczenia mocarstwowego stanowiska Polski, do zepchnięcia jej interesów na plan już nie drugi, ale poprostu setny. Nie występujemy zupełnie jako sprzymierzeńcy Francji, lecz poprostu jako wykonawcy zarządzeń obecnego rządu francuskiego. Polskę wprowadza się w ten sposób w dziedzinę wewnętrznych interesów Francji, związuje z jednym jej stronnictwem czy blokiem stronnictwa i buduje wszystko na długim żywocie rządzącego obecnie bloku.

Czy zdają sobie ci panowie sprawę, że właśnie w ten a nie inny sposób podcinają trwałość tego przymierza, że w ten sposób bez jakichkolwiek doraźnych nawet korzyści stajemy — w sprzeczności z ogromną częścią narodu, z dzisiejszą opozycją, która być może jutro przyjdzie do władzy. Czy wówczas nasze sfery rządzące zdobędą się na konsekwencję, aby odejść? Chwila ta nie jest tak dobra.

Obecna polityka p. Poincaré ma bardzo poważnych przeciwników, którzy zwyciężają przy

wszystkich wyborach uzupełniających, którzy i w samym parlamencie rosną w siły. Czy p. Seyda naprawdę sobie wyobraża, że skoro opozycjoniści dzisiejsi dojdą do władzy, będziemy musieli już skwitować z przyjaźni francuskiej! Że interesy dwóch państw i ich wspólność zależy tylko od widzimisię takiego, czy innego rządu, tego lub

owego premiera? Ale w takim razie całe to przymierze nie jest warte nie tylko upokorzenia w sprawie Jaworzyny, ale nawet pieniędzy wydawanych na ambasadę w Paryżu.

Całe szczęście, że tak nie jest. Wspólność niebezpieczeństwa, kultura, interesy gospodarcze, (Ciąg dalszy na str. 2).

Czy p. Seyda przegra również i sprawę Kłajpedy?

Finansjera francuska wypowiada się za jaknajszerszym udziałem Polski w Radzie portu Kłajpedy. Przed posiedzeniem Rady ambasadorów.

ZDEMASKOWANIE POLITYKI LITEWSKIEJ PRZEZ FRANCJĘ.

Paryż. (AW.) Nawiązując do obrad Rady Ambasadorów w sprawie Kłajpedy „Information” w bardzo energiczny i mocny sposób demaskuje stanowisko Litwy kowieńskiej, która coraz bardziej staje się narzędziem intryg nieniacko-rosyjskich. Zaślepiona przez swą nienawiść do Polski — pisze „Information” — Litwa chce jedynie stać się pomostem między Rosją a Niemcami.

POLSKA POWINNA MIEĆ W KŁAJPEDZIE ZNACZNE UPRAWNIENIA.

Paryż. (AW.) „Information” zamieszcza 13-ty artykuł p. t. „Kłajpeda i Polska”, w którym wyraża zaniepokojenie z powodu żądań delegatów litewskich, aby Rada Ambasadorów przyznała Litwie prawa suwerenne na terytorjum Kłajpedy. Przyznać Litwie całkowicie Kłajpedę, byłoby to zahamować na zawsze wolny rozwój gospodarczy nie tylko Kłajpedy, lecz i wschodnich części Polski.

Przyznanie Polsce udziału równorzędnego

z Litwą w administracji portu jest niewystarczające. Polska musi otrzymać istotne gwarancje iż nikt nie ośmieli się pogwałcić międzynarodowego statutu Kłajpedy.

LITWA NIE ZMIENI KIERUNKU POLITYKI.

Kowno. (AW.) Organ chrześc. dem. omawiając deklarację Galwanauskasa czyni następujące uwagi o polityce zagr. Frakcja rozumie ciężką międzynarodową sytuację Litwy, ale przypuszcza, że rząd potrafi poprowadzić politykę energiczną, nawiązując stosunki z państwami, których interesy nie stoją w sprzeczności z interesami Litwy. — Litwa nie wyrzeknie się swych praw do Wina. Wszelka umowa w sprawie Kłajpedy ograniczająca suwerenność Litwy nie jest dla nas do przyjęcia.

PRZYJAZD EKSPERTÓW POLSKICH.

Paryż. (PAT.) Przybyli tu rzeczoznawcy polscy dla spraw Kłajpedy admirał Borowski i prof. Winiarski. Zostaną oni wysłuchani przez komisję dla statutu kłajpedzkiego dopiero w dniu jutrzejszym.

Dzisiejszy numer „Kurjera Lwowskiego” zawiera:

Polska ma oddać Jaworzynę na rozkaz zachodu (art. wstępny).

Demokratyczne braterstwo.

Endecko-piastowe rugi.

Towarzystwo komunistów w sosnowym pniu (fejleton).

Krwawe wiece robotnicze w Łodzi i Częstochowie.

Polscy artyści w Londynie.

Wystawa prac M. Strońskiego i Merzwowicza.

Gaz i elektryka znów podrożeją!

Kot został matką tuzina kureząt.

Przepustki na wyjazd do Gdańska.

Pożyczki terminowe w PKRP.

i polityczne — wszystko to wiąże nas z przyjaciółką zachodnią nieco głębiej niż sięgają w wy obecnego rządu, jakiegokolwiek rządu Polski, czy Francji — ale ta wspólność interesów wymaga prowadzenia jasnej i szczerzej polityki, wymaga z obu stron jasnego zrozumienia wzajemnych dążeń i celów.

My tego niestety nie możemy zrozumieć.

Nasze placówki we Francji były zawsze siedliskiem myśli raczej partyjnej niż polskiej. Polityka ich kierowała się ku zdobyciu poparcia kół francuskich dla obozu prawicy — nie dla wyjaśnienia Francuzom czego potrzebuje naród polski — i oto są jej skutki. P. Benesz, przedstawiciel, małego narodu, któremu udało się zagarnąć nadmiernie wielkie ziemie wyciągnięte w pasek, który w każdym punkcie można przeciąć z największą łatwością; minister państwa, które nosi więcej zarodków rozkładu niż życia, ten p. Benesz żąda głosu we wszystkich zagadnieniach europejskich, zastrzegając na każdym kroku odrębne stanowisko. I jest słuchany do tego stopnia, że za jego poduszczeniem ambasador Polski — poczyna propagować desinteressement nasze w sprawie części własnych granic.

Jest nazwa dla takiej roboty, której nie wymienimy. Ale powiedzmy wyraźnie p. Sevdzie, że pod tym względem dwu zdań w Polsce niema. My własnych interesów potrafiemy strzec bez pomocy Małej Ententy. Ona to musi o nas zabiegać, gdyż, jak dotąd, ośrodek jej praski wyrósł na humbugu, nie na czemś realnem. Mała Ententa dopiero wtedy będzie reprezentować coś, jeśli nicy jej zbiegną się w jedynym wielkim państwie wschodu — w Polsce. Ale za to niech Czesi zapłacą rezygnacją ze swych imperjalistycznych zachcianek.

Absolutne wyrzeczenie się Jaworzyny z ich strony, poskromienie czechizacji Polaków i uszanowanie praw mniejszości, potępienie dla zachcianek oddzielenia nas od Rumunii, i zdobycia wspólnej z Rosją granicy — oto są nasze ultimatywne względem Czech żądania. Dopiero po spełnieniu ich możemy rokować. A dla osiągnięcia tych warunków nie cofniemy się przed wywarciem presji.

Niech wiedzą Czeszy, niechaj zrozumieją i gdzieindziej, że p. Seyda może wybaczyć hr. Zamoyskiemu jego nieelicujące z godnością dyplomaty misje, ale naród polski milczy jedynie dla tego, że pozostały one w tajemnicy. Ujawnione — stały by się one grobem dla obecnego ministerstwa.

Adam Uziembło.

Demokratyczne braterstwo.

WSPOMNIENIA Z POBYTU U POŁUDNIOWYCH SŁOWIAN.

Chcesz poznać kraje prawdziwej, szczerzej demokracji? Pragniesz odetchnąć świeżym, zdrowym powietrzem powszechnej równości obywateli nie tylko wobec prawa, nie tylko na terenie urzędów państwowych i społecznych, ale i w zakresie życia prywatnego, towarzyskiego? Jedź do Jugosławji i Bułgarii. Znajdziesz się tam wśród stosunków, które u nas odzywają się nieśmiało jako marzenia na papierze w postępowych dziennikach. Oto kilka przykładów.

Będąc np. w stolicy Jugosławji, Belgradzie, wstąpił po 10-tej wiecz. do jakiegokolwiek „knajpy”. Kilka niewiast gra na gitarach, cytrach i śpiewa. Przy stolikach siedzą chłopcy, robotnicy, urzędnicy, woźni: Gwarno, swobodnie. Aż naraż rozbrzmiewać poczynają tony „kolo”, narodowego tańca serbskiego. Wszyscy z miejsc się porywają i rozpoczyna się taniec. Chłop chwytając za rękę żonę wysokiego urzędnika, kelnerka dygnitarza, służący bogatego właściciela realności; wszyscy spłatają się w jedno wielkie koło i tańczą, aż do zupełnego wyczerpania. Taniec ten jest pięknym symbolem zupełnej równości wszystkich obywateli w Serbji. Polak staje z początku zdziwiony, ale prędko zapala się do dziwnego tańca. Gdy rok temu grono profesorów i profeserek polskich z Warszawy bawiło w Belgradzie, miałem możność podziwiać, jak piękne warszawianki kładły wypieszczone rączki w olbrzymie, szorstkie dłonie chłopów i żołnierzy serbskich i z zapalem tańczyły z nimi „kolo”. A w Karlovam (Karłowicach) na przyjęciu u archiereja byłem olśniony zachowaniem się najwyższych dostojników serbskiego kościoła. Brak wszelkiej pozycji nie tylko w stosunku do gości, ale i do własnych podwładnych, a za to ni przebrane skarby serdeczności, prostoty, szczerości cechowały tych ludzi i zmuszały do głębokiego szacunku i sympatji. A u nas?

Jeszcze więcej prostoty i dowodów szczerzego demokratyzmu znajdziesz w Bułgarii. W tym „kraju chłopów”, gdzie arystokracji niema zupełnie robotników jest niewiele, a inteligencja młoda, wyrosła z ludu, przypomnisz sobie legendarne czasy naszego Piasta-Kołodzieja. Chłop dobry, pracowity, uczciwy, sochą jeszcze gdzieś niedługo orzący rolę, przyjmie cię z otwartymi ramionami jako równego sobie, bez pokory i bez wyniosłości i jako z bratem rozmawiać będzie. A jak naród cały, tak i król jego Borys II skromny jest i pełen prostoty. Nie otacza się świtą,

nie dodaje sobie majestatu zewnętrznym przepychem.

Niech jako przykład posłuży przywitanie przez króla wycieczki profesorów polskich z Warspotkanie w ogrodzie zoologicznym w Sofji. O szawy (z końcem kwietnia br.) Naznaczył nam wyznaczonej godzinie punktualnie przybył na miejsce wyznaczone i czekał na nas sam, w skromnym czarnym ubraniu. Serdecznie z wszystkimi się przywitał i rozmawiał, oprowadzając po ogrodzie, z szczególnym pietyzmem pokazując zbiory motyli i owadów, ułożone przez króla Ferdynanda. A obie księżniczki, siostry króla, chcąc nas poznać, czekały na nas w kaplicy, katedry w Płowdiwie (Filipolu). Warto zaznaczyć, że nie było to dowodem jakiejś specjalnej łaskawości, ale wypływało z istotnej treści stosunków bułgarski wo życia. Czyż podobna u nas coś podobnego sobie wyobrazić? Doprawdy, gdy się stamtąd do Polski wróci, doznaje się smutnego uczucia, że cechą najbardziej charakterystyczną stosunków społecznych u nas jest wielka obłudność. Jest to oczywiście wynikiem przejściowości obecnego okresu, w którym ostatecznie stara Polska szlachecka zanika, a rodzić się dopiero poczyna Polska prawdziwie demokratyczna Polska przyszłości. Oby ta nowa Polska nie tylko z formy, ale i z ducha stała się zespołem zbratanych w jeden wielki organizm równych sobie ludzi!

R. Balawender.

Endecko-piastowe rugi.

W konsekwentnem ściganiu wszystkiego i wszystkich, nie idących na paśku paskarsko-obszarniczej koterji, usunięty został z szeregów ludzi, służących najlepiej Ojczyźnie, major Chalariński, twórca popularnego hymnu I. Brygady. Po likwidacji Batalionów Straży Granicznej, w której służył jako komendant wojewódzki w Tarnopolu, a ostatnio w Wilnie, człowiek ten nie znalazł dla siebie miejsca ani w armji, ani w żadnej innej gałęzi administracji państwowej. Dawano mu wielokrotnie do poznania, że jego „marka” czyni go źle widzianym i niepożądanym. Nie mając innego wyjścia poszedł za 6-cio letnim kontraktem do angielskiej armji kolonialnej.

Nie jest to wypadek odosobniony. Taką przymusową banicją spodziewają się dzisiejsi wielkorządcy unieszkodliwić jednostki, których świętana działalność zbyt rażąco koliduje z ich baniebną tradycją. Sposób stary, ale zawodny.

Towarzystwo komunistów w sosnowym pniu.

Pod powyższym tytułem wydał dyrektor entomologicznej stacji w Bordeaux Jean Feytaud*) pracę w której zajmuje się interesującami spostrzeżeniami o komunistycznym życiu termitów. Termity żyją z reguły w tropicznych krajach. Wedle klasyfikacji Buignona jest ogółem 500—600 ras termitów, z których na Azję przypada około 200, na Amerykę 120, na Afrykę 100 a na Australję 40 ras. Ale pewne rasy, a przede wszystkim t. z. calotermes i cacifuges trafiają się w południowej Europie, w szczególności w okolicy francuskiego Bordeaux. Życie tych ras posłużyło za temat ciekawej rozprawy Feytauda.

Doświadczenia nad życiem termitów mają nie tylko naukowe ale także czysto praktyczne znaczenie, gdyż szkoda, jaką wyrządzają termity, jest czasami bardzo znaczna. Ofiarą pracy termitów padają często całe winnice, sady, a nawet budynki. Dość samców termitów napotkać gdzie bądź na budowlach samicek a napewno można twierdzić, że w przeciągu lat kilku ta budowa całkowicie zniknie, przyczem z początku nikt nie będzie miał nawet pojęcia, że nadszedł dla niej czas całkowitego zniszczenia. Bo termity pracują w ciemności w drzewie, a głów-

nie w sosnowym materiale i toczą belki tudzież deski od wewnątrz z taką precyzją, że w końcu zostają nienaruszone tylko zewnętrzne ściany, które gną się pod ciężarem sąsiednich desek, toczonych równocześnie tak samo przez termity dopóki ostatecznie cała budowa nie runie.

Ze względu na tę szkodliwą działalność należało szukać sposobów walki z tymi małeńkimi, ale strasznymi wrogami i dlatego francuski rząd często urządzał naukowe ekspedycje, które zajmowały się badaniami życia termitów. Balania te były nadzwyczaj trudne, delikatne, wymagały nakładu wielkiej pracy i zastosowania specjalnych metod.

Trudność badań polega głównie na wyszukaniu t. z. królewskiej pary termitów, gdyż królewskie pokoje termitów są zupełnie podobne do innych, mimo to, że termity bardzo starannie chronią króla i królowę. Królewska para ma cały sztab nadworny swoich robotników i żołnierzy, którzy wyłącznie dla niej pracują i nadzwyczaj baczenie ją chronią. Samica zimą całkiem nie kładzie jaj. Inaczej jednak ma się sprawa w czasie od wiosny do jesieni. I tak np. w maju kładzie samica po 100 jaj każdego dnia. Czas życia królewskiej pary waha się między 6—7 latami, podczas gdy zwyczajnie termity żyją nie dłużej jak 2 lata. Jednak śmierć królewskiej pary nie niszczy termitnika, gdyż w nim oprócz tej pary, można zauważyć jeszcze coś w rodzaju wschodniego haremu, w którym król i kilka królewskich księżąt mają po całej grupie

odaisek, oboczonych tak samo całym dworem robotników i żołnierzy.

I oto wiosną wieczorem, pewnego słonecznego, wesołego dnia wylatują naraz ze wszystkich termitników skrzydlate pary samców i samiczek, otoczone całym tłumem robotników i żołnierzy, kojarzą się małżeństwa, małżonkowie szukają sobie nowego domowstwa a znalazłszy padają na ziemię, gubią skrzydła i przy pomocy robotników zaczynają budować nowy termitnik. O ile wybór termitów padł na jakiś budynek, to można z góry być pewnym, że został on skazany na zniszczenie, bo w przeciągu lat kilku wszystkie jego drzewne części będą stoczone, zniszczone i zrujnowane.

Termity to rzeczywiście górnicy w przyrodzie. W zupełnej ciemności toczą galerje w drewnianym materiale, a korzystając z mieszaniny drzewa i ziemi wznoszą budynki, które zwłaszcza w tropicznych krajach dochodzą do olbrzymich rozmiarów. Te wszystkie prace wykonują nie królewska para ale osobna kasta termitów, t. z. robotnicy. Bo samce i samice wykonują tylko jedną pracę, a mianowicie rozrodcze funkcje w swej kolonji. Królewska para ma odmienny kolor i większy rozmiar tułowia. Robotnicy są mniejsi o pół centymetra, mają dobrze rozwinięte szczęki i są niepłodni. Za to żołnierze mają silną i wielką głowę, zaopatrzoną w dobre szczypce, a niekiedy także w gruczoły z jadowitą cieczą na nasadzie nosa. Walczą z przeciwnikiem albo wprost, albo też opluwają go cieczą, z gruczołów. Przeciwnikami termitów są mró-

*) Jean Feytaud: Une societe communiste dans une souche de pin. Bordeaux 1922.

Dzieło pp. Poincarego i Witosa.

Krwawe wiece drożyniane w Łodzi i Częstochowie.

Ogólny strajk włókienniczy. Szarża policji. 1 zabity, 27 rannych. Komuniści tryumfują.

KRWAWY DZIEŃ W ŁODZI.

Warszawa. (PAT.) W związku z rozwojem wypadków na tle strajkowym w przemyśle włókienniczym w Łodzi doszło 18 bm. do zajść w wyniku których ze strony tłumu była jedna osoba zabita a 3 ranne, zaś ze strony policji ranny podkomisarz i kilkunastu posterunkowych. Przebieg zajścia był następujący: O godz. 16 na wiecu zwołanym na głównym rynku w Łodzi przez posłów sejmowych Pudłarza (PPS) i Zerbe (niem. partja pracy) po przemówieniach wymienionych posłów, które trwały około 40 minut, wystąpili na mównicę komuniści i rozpoczęli agitacyjne przemowy. Wobec tego, że wiec przybrał w ten sposób charakter nielegalny, albowiem nie był zgłoszony a mogli przemawiać tylko posłowie, policja wezwała tłum do rozjeżdżenia się. W odpowiedzi na wezwanie policji z pośród podnieconego przez agitatorów komunistycznych tłumu posypał się w kierunku policji grad kamieni oraz padły strzały, w rezultacie których zraniony został podkomisarz pol. i 18 posterunkowych w tem 4 ciężko. To zmusiło policję do użycia broni w obronie własnej następstwem czego były podane wyżej ofiary z pośród tłumu.

Po szarży policji pieszej i konnej, tłum rozprószyli i przywrócono spokój.

W tym samym dniu w Częstochowie tłum strajkujących robotników fabryk włókienniczych usiłował wtargnąć do fabryki Pelza, celem przerwania podjętej tam pracy. Znajdujący się na miejscu oddział policji zastąpił mu drogę, broniąc dostępu do fabryki. Podniecony ten tłum, obrzucił policję kamieniami, a z okien sąsiednich domów padły równocześnie w kierunku policji strzały, w rezultacie czego 4 policjantów odniosło rany. Policja w obronie własnej odpowiedziała salwą, na skutek której tłum się rozprószył, pozostawiając na terenie zajścia 1 osobę ranną w nogę.

URZĘDOWE WYJASNIENIE.

W sprawie zajścia na wiecu komunikują oficjalnie: Strajk, który obecnie wybuchł w przemyśle włókienniczym w Łodzi charakteryzuje to,

wki, które przeważnie gina, gdy staną oko w oko do walki z żołnierzem termitów. Natomiast ten ostatni ginie, gdy go mrówka chwyci za tylną część ciała.

Spoleczne życie w termitniku jest w zasadzie nadzwyczaj proste. Opiera się na podziale pracy i na nadzwyczajnej solidarności. Praca, obrona i rozmnażanie, oto trzy obowiązki, które z osobna wykonuje każda kasta. Między robotnikami są górnicy, kamieniarze, sanitariusze, kucharze, wychowawcy dzieci, studzy drugich kast. Osobni robotnicy przy królewskiej parze zajmują się jej toaletą, ubierają pokoje, pilnują jaj, obracają je baczą by wykluwanie młodych odbywało się w normalnych warunkach, wietrzą je i chronią przed zbytnią wilgocią lub posuchą. Za to zwolnieni są oni od funkcji rozrodczych i niezdolni do obrony. Ten ostatni obowiązek ciąży wyłącznie na żołnierzach. Ci przebywają między robotnikami i chronią ich nie tylko przed wrogami, ale równocześnie czuwają nad porządkiem pracy, a tem samem wykonują funkcje policyjnych agentów. Obowiązkiem żołnierzy jest także dozór nad opuszczającymi termitnik. Żołnierze mają swoich oficerów i generałów, których rozkazy ślepo wykonują. W bój idzie wojsko według pewnego systemu i oznaczonego hasła. W chwili niebezpieczeństwa za pojawieniem się wroga stają żołnierze do boju, gotowi na pewną śmierć.

W rzeczywistości kolonia termitów jest komunią. W kolonii wszystko jest wspólnem dobrem — dom, galerje, produkty. Panuje pełne

że już w samym początku inicjatywa i kierownictwo wyniknęło się z rąk związków zawodowych, których zarządy stoją na gruncie walki ekonomicznej. Wpływ na masy strajkujące zdobywają w coraz większym stopniu komuniści.

W dniu dzisiejszym wśród mas strajkujących dał się zauważyć od samego rana nastrój ekscesowy. W różnych punktach miasta doszło do zaburzeń porządku. W takim nastroju rozpoczął się wiec na Górnym Rynku. Po przemówieniach posłów do tłumów strajkujących w liczbie z górą 4000 osób, zaczęli przemawiać komuniści, głosząc hasła wywrotowe. Obecny na miejscu komisarz policji widział się zmuszony wkroczyć i zarządzić rozwiązanie wiecu, gdyż wiec nie był zgłoszony i oprócz posłów nie mógł na nim nikt inny przemawiać. Wówczas tłum przybrał groźną postawę i zaatakował policję gradem kamieni i strzałami z broni palnej. Ze strony policji rannych jest 18 policjantów, w tem 4 ciężko. Wówczas policja była zmuszona we własnej obronie użyć broni palnej, wskutek czego jeden z uczestników został zabity, a 3 rannych. Oddziałowi policji udało się następnie rozprószyć tłum i przywrócić porządek.

Wojewoda łódzki Rembowski przerwał swój urlop i objął w dniu dzisiejszym urządowanie.

FALA STRAJKOWA ROŚNIE.

Warszawa. (AW). W fabrykach żyrardowskich i częstochowskich rozpoczął się strajk na tle ekonomicznym. O wybuchu strajku donoszą również z Ozorkowa, Zgierza i Pabianic.

RADA MINISTRÓW O STRAJKACH ROBOTNICZYCH.

Warszawa. (PAT). Rada ministrów pod przewodnictwem min. Głabińskiego zajmowała się sytuacją strajkową i drożynianą w kraju. Na skutek sprawozdań ministrów pracy i opieki społecznej, oraz przemysłu i handlu postanowiła Rada zgodnie z wnioskiem ministra pracy i opieki zreorganizować wojewódzką statystyczną komisję w Łodzi według zmian zastosowanych do komisji statystycznej w Warszawie. Do komisji tej należy powołać w równej mierze reprezentantów pracodawców, jak i przedstawicieli robotników. Zarazem wysłuchała rada dalszego sprawozdania ministra pracy i opieki Darowskiego o zatargach w przemyśle metalowym w Warszawie i Zagł. Dąbrowskiem, w szczególności o płacach robotników w zakładach starachowickich i ostrowieckich i zaleciła zainteresowanym panom ministrom wpłynąć na poprawę tych stosunków.

Sprawa uposażenia funkcjonariuszy państwowych.

Komisja budżetowa przyjęła projekt ustawy w 3 czytaniu. Delegacja związku urzędników uważa ustawę za krzywdzącą.

Warszawa. (PAT.) W obradach dzisiejszej komisji budżetowej wzięli udział przedstawiciele — związku urzęd. państwowych, a następnie przedstawiciele urzędników z wyższym wykształceniem. Mowcy oświadczyli, że jakkolwiek projekt o uposażeniu funkcjonariuszy przewiduje znaczne polepszenie ich bytu, to jednak nie zadowala on całkowicie ich postulatów.

Na wieczornym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej ukończono trzecie czytanie proje-

ktu ustawy o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych. Art. 404 przyjęto w brzmieniu poprzednim, które zapewnia kierownikom szkół przyznanie dwóch morgów ornej ziemi.

Na jutrzejszym posiedzeniu komisji rozpatrzone będzie projekt ustawy o kredycie państwowych 10 miliardów marek na pomoc rolną i projekt ustawy o uposażeniu sędziów i prokuratorów.

Z okupowanego Z. Ruhry.

ANGLIA ODPOWIEDZIAŁA JUŻ NA PROPOZYCJE NIEMIEC.

Londyn. (PAT). Lord Curzon wygotował projekt odpowiedzi na notę niemiecką, który będzie ogłoszony. Natomiast pismo wstępne w sprawie oporu biernego będzie poufne.

WYBUCH BOMBY W WETMAR.

Berlin. (AW). W miejscowości Wetmar w okręgu Bochum eksplodowała w garażu sztabu francuskiego bomba. W odwecie za eksplozję władze francuskie zarządziły obostrzony stan oblężenia nad miastem i całkowite odcięcie miasta od Bochum. Eksplozja w parku samochodowym wyrządziła znaczne szkody. Przewidziane są dalsze sankcje karne, jeżeli do 20. bm. nie będą wykryci właścicieli sprawcy zamachu.

W związku z zamachem władze francuskie nałożyły na m. Recklinghausen grzywnę 700 milionów marek, która wpłaconą ma być do dni 20-tu.

KONFISKATA 434 MILJONÓW MAREK NIEM.

Düsseldorf. (PAT.) Z polecenia francuskich władz okupacyjnych skonfiskowano tu 434 milj. mk. przeznaczonych na wsparcie dla bezrobotnych a 400 milj. mk. na tak zwaną Ruhr-Hilfe.

równouprawienie obu płci, które na równi pracują z nadzwyczajną i dobrowolną dyscypliną. A jednak ten komunizm ma jedną, charakterystyczną cechę. Termity mają różne społeczne klasy, kasty. Prawda, wydaje się, że wszystkie jednostki stoją na jednakowym stopniu rozwoju, jednak każda z nich wykonuje maximum pracy jedynie w zakresie swojej sfery. Robotnicy nie mogą się bronić, nikt jednak nie wykona od nich lepiej pracy. Żołnierze nie mogą pracować, za to są mężni, pełni poświęcenia i giną setkami w obronie swej komuny. A w końcu króle i królowe nie mogą nic innego robić, jak tylko dawać życie drugim. W każdej kście są znowu specjaliści dla poszczególnych robót i nikt nie chwytą się cudzej pracy, gdyż istnieje podział pracy, doprowadzony do granic możliwej doskonałości.

Skąd wziął się taki ustrój? W jaki sposób z jakiej przyczyny poczęły tysiące termitów pracować we wspólnej komunie? W jaki sposób nauczyli się oni budować lepiej od ludzi-inżynierów, wybierać sobie bez pomyłki miejsca na mieszkanie, utrzymywać swój termitnik w bardziej higienicznych warunkach, niż to się dzieje u ludzi? Na to dziś odpowiedzieć nie jest się w stanie. Faktem jest jednak, że na tysiące lat przed pierwszemi komunistycznymi próbami u ludzi istniały już komuny u termitów, a z ich życia mogliby niejednej dobrej rzeczy nauczyć się i dzisiejsi komuniści. (R. K.)

Lud Małopolski wschodniej przeciw Chjeno-piastom

PORAŻKA TROMTADRACJI CHJEŃSKIEJ W TARNOPOLU.

Piszą nam z Tarnopola:

Zgóram od dwu tygodni plakaty rozwieszono po całym terenie województwa tarnopolskiego zapowiadały szumne przyjęcie posłów 8-mki gen. J. Hallera i „bryg.“ Maczyńskiego na uroczystość rocznicy grunwaldzkiej w Tarnopolu dnia 15. lipca br. Chjena chciała w ten sposób „narodowo“ wykorzystać rocznicę grunwaldzką dla swych partyjnych celów. Mimo wielkiego wycia skończyło się na całkowitym fiasku! Nadaremnie senator Orliński i pp. dr. Greki dr. Mazurkiewicz jako delegaci województwa tarnopolskiego oczekiwali na dworcu na przyjazd powyższych posłów. Nadaremnie miejscowy proboszcz dla gen. Hallera a państwo Turcy dla „bryg.“ Maczyńskiego przygotowali kwatery i kolacje. Obaj panowie posłowie przewidując fiasko nie przybyli do Tarnopola nadsyłając depeszę, że z powodu choroby przybyć do Tarnopola nie mogą. Cała przeto uroczystość w niedzielę 15. bm. odbyła się pod przewodnictwem senatora Orlińskiego a udział w niej wzięła szczupła garstka, bo zaledwie około 100 ludzi, miejscowych chjenistów.

Wielka szkoda, że w uroczystości tej nie uczestniczył obecny współpracownik chjeny poseł Piasta profesor Spittal. Może jego obecność byłaby podniosła całą uroczystość chjeńską a jego samego oczyściła z miana „komisarza bolszewickiego“ jak go nazwała w czasie wyborów w swym organie „Głosie Polskim“ miejscowa chjena.

Spoleczeństwo tarnopolskie ma dość endeckiej obfudy, to też nie dało się wziąć na lep chjeńskiego fałszu a matadorzy chjeny z p. Orlińskim na czele, przekonali się naocznie, że tracą całkowicie oparcie w społeczeństwie polskim. Do czasu dzban wodę nosi, do czasu tylko p. Orliński mógł oszukiwać społeczeństwo polskie w Tarnopolu.

ZLIKwidAwANIE WYDAWNICTWA ENDECKIEGO „GŁOS POLSKI“.

Piszą nam z Tarnopola: W ślad za nieudalą manifestacją chjeny w dniu 15. lipca b. r. nastąpiła likwidacja tygodnika chjeńskiej org. narodowej p. t. „Głos polski“, ku zupełnemu zadowoleniu miejscowego społeczeństwa polskiego.

Chjena traci całkowicie oparcie w społeczeństwie polskim w Tarnopolu i musi likwidować swój tygodnik pomimo wysiłków ze strony senatora Orlińskiego i redaktora tegoż tygodnika dr. Zielińskiego sprowadzonego aż ze Lwowa dla ratowania pisma.

CAŁKOWITA PORAŻKA POSŁA PIASTOWEGO W BRZEŻANACH.

Piszą nam z Brzeżan: Ubiegłego tygodnia poseł Wiszniewski z miejscowego Piasta przy pomocy trzech kolegów — również posłów z Piasta, zwołał wiec ludowców w Brzeżanach. Na wiec ten nie stawili się w zupełności osadnicy z brzeżańszczyzny, dając temsamem dowód nieufności dla posła Wiszniewskiego, a natomiast obecni na wiecu miejscowi mieszczanie, przedtem filary piasta w Brzeżanach, przez usta swych delegatów w ostry i stanowczy sposób skrytykowali politykę posła Wiszniewskiego i pojęli pakt Piasta z Chjena. Widząc trudną dla siebie sytuację poseł Wiszniewski przez swego przewodniczącego wiec rozwiązał. Tak to posłowi Wiszniewskiemu nie pomogli nawet trzej inni koledzy-posłowie, jakkolwiek byli to tej „miary“ politycy jak np. p. Nawrocki, a on sam otrzymał zasłużoną naganą i potępienie ze strony swych wyborców za zdradę ruchu ludowego dla celów czysto realnych, oraz osobistych aspiracji i ambicji. Jak widać stąd, lud przejrzał w Małopolsce Wschodniej i wie już obecnie co ma sądzić o swych wybranych, którzy zdradzili ruch ludowy na kresach wschodnich.

zmian w dekrecie, uznaje słuszność znaczniejszej zwyczajki czynszu, dostosowanej do warunków czasu, jednakże wyraża obawę, iż bez wyraźnych prawnych rygorów ta nie poprawi fatalnego stanu domów, gdyż właściciele domów nie zechcą z sum, uzyskanych z komornego, łożyć na remont. Centrala żąda zatem, aby konieczny remont był zabezpieczony w drodze ustawowej.

Centrala wyraża dalej obawę, iż dopuszczalność wolnych umów, przewidziana w projekcie, zniewczy zupełnie zasadę ochrony, czyli zapewnienie dachu nad głową. Centrala żąda zatem zupełnego usunięcia dopuszczalności wolnych umów, które powinny być zastąpione przez wyraźne określenie skali podwyżek.

Poza tem centrala żąda ustawowego zabezpieczenia praw sublokatorów, wyzyskiwanych obecnie w sposób haniebny.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dzisiaj rz. kat. Wincento, gr. kat. Aftanasaja. Jutro rz. kat. Czesława i Kas.; gr. kat. Ktomy prep. — Wschód słońca 3:38, zachód 7:22.

TEATR WIELKI.

Czwartek „Królowa Tango“ (występ Elny Gistedt i Windheima).

Piątek „Bajadera“ (występ Elny Gistedt)

TEATR MAŁY.

Czwartek, piątek „Ciemna plama“.

TEATR NOWOSCI.

Teatr zamknięty na czas wakacji.

We Lwowie.

— Przes lwowskiej dyrekcji poczt Tomasz Bieniawski rozpoczął w dniu 19. lipca urlop wypoczynkowy, a zastępcze kierownictwo dyrekcji powierzył naczelnikowi wydziału starszemu radcy w V randze p. Wincentemu Tournelle'owi.

— Posiedzenie delegatów rady miejskiej odbędzie się dziś wieczorem. Na porządku dziennym między innymi budżet teatrów miejskich na sezon 1923/24.

— Na odczyszczenie i odrestaurowanie szkół miejskich we Lwowie przeznaczył zarząd miasta półmiliarda mk. W ciągu wakacji przeprowadzone zostanie to odczyszczenie i restaurowanie.

— Z Teatru Wielkiego. Elna Gistedt dziś ukaże się w „Królowej Tanga“. W otoczeniu artystki wystąpią pp. Tatrzański, Windheim, Kowalski i Poleska. Dyryguje p. Seredyński.

— Nowe banki zastępcze. Czynności zastępcze przy inkasowaniu należności zagranicznych za wywiezione towary powierzono dodatkowo następującym instytucjom: Zakładowi kredytowemu miast małopolskich we Lwowie, Unionbankowi we Wiedniu — filja Lwów, bankowi kredytowemu w Bydgoszczy i wileńskiemu prywatnemu bankowi handlowemu.

— (a) Z ruchu budowlanego. Magistrat udzielił konsens na budowę oficyny przy ul. Zółkiewskiej.

— (a) Gaz i elektryka znów podrożeją. Na dzisiejszem posiedzeniu delegatów Rady miejskiej ma być uchwalony wniosek o podwyżce światła elektrycznego za kilowat godzinę na 5.500 mp. w mieszkaniach, zaś na 10.000 mk. w lokalach zarobkowych i kinach, 4.000 mk. od motorów, dalej podwyżka biletów tramwajowych, mianowicie: bilet zwyczajny 2.000 mk., z przesiadką 2.200, dworcowy 2.500, kontrolny 3.600, poranny tzw. ulgowy 1.500 mk. Karty abonamentowe miesięczne do jazdy dowolnej 180 tys., do dwurazowej 68.000, szkolne 30.000, z przesiadką 40.000 dla funkcji miejskich 48.000 mk. Równocześnie nastąpić ma podwyżka ceny za użycie światła gazowego.

— (a) Przymus kagańcowy dla psów istnieje w dalszym ciągu i dlatego należy go przestrzegać, bo w przeciwnym razie grozi kara właścicielom psów. Jedna z amateerek psów za nieprzestrzeżenie tego przymusu ukarana została przez magistrat dwudniowym aresztem, bez zamiany na grzywnę.

Pożyczki terminowe w P. K. K. P.

Warszawa. (AW). P. K. K. P. podaje do wiadomości, że udziela pożyczek terminowych na zastaw 8-proc. pożyczki złotej z 1922 r. według miernika złotego na następujących warunkach: 1) Pożyczki przyznaje się w wysokości 75-proc. kursowej wartości giełdowej, 2) najniższa pożyczka wynosi 10 złotych, 3) stopa procentowa wynosi 9 proc. Kurs złotego polskiego przy pożyczkach terminowych według miernika złotego obowiązuje ten sam, co dla 6-proc. bonów skarbowych.

ODSPRZEDAŻ BONÓW POLSKICH.

Warszawa. (Telef.) Wstrzymana sprzedaż bonów złotych przez kasy państwowe pozostaje nadal w mocy.

Bony złote otrzymują jedynie z PKKP w dalszym ciągu tylko te banki i instytucje, które przyjmują oszczędności złotowe (PKO.) Również w dalszym ciągu utrzymano ograniczenia zamienia- nia bonów złotych na marki polskie do wysokości 100 złotych dziennie. Jednak w wyjątkowych razach są czynione ulgi przez PKKP. dla właścicieli bonów złotych, posiadających je w większej ilości i w dawnym terminie nabytych. Mianowicie w wypadkach nadzwyczajnej potrzeby umożliwiono odsprzedaż bonów w ilościach ponad 100 złotych.

Wypadek ten spowodowany jest potrzebą natychmiastowej likwidacji zadłużenia budżetu państwa. W tym celu PKKP musi sprzedać bonów złotych w ilościach ponad 100 złotych.

Sprawy polskie.

POLSKA NIE WEZMIE UDZIAŁU W KONFERENCJI M. ENTENTY.

Bukareszt. (PAT). Dzienniki donoszą, że w konferencji w Sinaja wezmą udział tylko trzy państwa Malej Ententy. Gabinet w Atenach i w Warszawie będą informowane o przebiegu narad. Konferencja potrwa prawdopodobnie trzy dni.

POSIEDZENIE KONWENTU SENJORÓW DN. 23. b. m.

Warszawa. (PAT). W poniedziałek 23. bm. o godz. 12 w południe zostanie zwołane posiedzenie sejmowego konwentu senjorów, na którym będzie omawiana sprawa najbliższych prac Sejmu.

SPRAWA UREGULOWANIA FINANSÓW KOMUNALNYCH.

Warszawa. (PAT). Sejmowa komisja skarbowa ukończyła drugie czytanie projektu usta-

wy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych wedle referatu pos. J. Michalskiego. Nie zatwierdzono jedynie art. 28, traktującego o opłatach szynkarskich, co do którego min. skarbu wniosie nowe propozycje. Trzecie czytanie projektu się w piątek 20. bm. Projekt ustawy o podatku majątkowym będzie przedmiotem obrad na jutrzejszem posiedzeniu komisji.

KRONIKA POLITYCZNA.

Warszawa. (PAT). Wczoraj wyjechał do Paryża sekretarz posełstwa polskiego w Paryżu p. Wielowieyski.

O OCHRONĘ LOKATORÓW

Warszawa. (Telef.) Centrala związków lokatorskich odbyła dziś zebranie dla oświetlenia stanowiska zarządu centrali co do noweli, która ma być w jesieni wniesiona do sejmu w sprawie zmian w dekrecie o ochronie lokatorów.

W punktach zasadniczych organizacja lokatorska, godząc się na konieczność wprowadzenia

— (a) **Roboty konserwacyjne w szkołach miejskich.** Kredyt 500.000 milionów mp. uchwalili magistrat na roboty konserwacyjne w szkołach miejskich. Roboty mają być przeprowadzone w czasie ferii wakacyjnych.

— (a) **Związek Stowarzyszeń urzędników rachunkowo-kontrolnych.** Na nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu delegatów tego Związku uchwalono zwołanie ankiety do Warszawy, na której omówionoby kwestję podniesienia poziomu rachunkowości państwowej. Na ankietę zaproszeni być mają delegaci Rządu, oraz delegaci z pośród państw. urzędników rachunkowych wszystkich władz całej Rzeczypospol., tudzież delegatów z pośród rachunkowców bankowych i innych instytucji finansowych. Prezesem Związku wybrano radcę J. Milezanowskiego, wiceprezesami radcę Baścika i st. radcę Fiszerę. Uchwalono też szereg postulatów zawodowych, między innymi rozszerzyć Związek na całą Rzeczpospolitą i wniesiono petycje do Rządu o natychmiastowe ustanowienie praktycznych kursów z rachunkowości ogólnej i państwowej przy lzbach skarbowych, oraz państw. egzaminów z tej umiejętności przy tych lzbach dla kandydatów do służby rachunkowo-kontrolnej przy władzach państwowych.

— (a) **Przepustki na wyjazd do Gdańska.** Dowiadujemy się, że lwowska dyrekcja policji wydaje specjalne przepustki, dla tych, którzy mają jechać do Gdańska. Bez takich przepustek dostać się do Gdańska bezwarunkowo nie można.

— (a) **Brud w szynkach.** Stwierdzono urzędowo, że w dwóch szynkowniach, a to przy ul. Zofkiewskiej i ul. Anczewskich panuje brud i niechlujstwo. Magistrat skazał obu szynkarzy na razie na grzywny i zagroził im zamknięciem szynków.

— (a) **Kary magistrackie.** Magistrat ukarał pewną właścicielkę mieszkania przy ul. św. Zofii grzywną 100.000 mp za to, że utrzymywała pensjonat bez upoważnienia przemysłowego, taką samą grzywną ukarano handlarza za sprzedaż moszczu bez pozwolenia. Szynkarza w ul. Bożniczej ukarano grzywną 50.000 mp za sprzedaż napojów alkoholowych w dniu niedozwolone. Za przemycanie spirytusu ukarano przemytnika grzywną 36.000 mp., wreszcie za zaniedbania przepisów sanitarnych ukarano 14 właścicieli realności, względnie stróżów grzywną od 500 do 2.000 mp.

— **Bezprawne delożowanie.** Piszą nam z Lewandówki: W domu przy ul. Czarnieckiego 8, własności p. Franciszka Rękasa, mieszkała od r. 1914 p. Katarzyna Moskwita, wdowa, z dwojgiem dzieci. Gospodarz postanowił się jej za wszelką cenę pozbyć. W tym celu wybił dziury w ścianie i sprowadził komisję gminną, która orzekła, że dom trzeba opróżnić. Komisja orzekła, że należy dokonać naprawek, delożowanie jednakowoż lokatorki nie jest potrzebne. To samo orzekła komisja z Rady pow.

Pod wpływem jednak gospodarza domu w nieobecności p. Moskwity, wójt p. Tyrz polecił meble jej usunąć z mieszkania. Meble zostały wyrzucone na ulicę. Wskutek skargi p. Moskwity starostwo poleciło meble wnieść z powrotem do mieszkania. Mieszkanie jednak zostało zniszczone, a przy opróżnianiu go zginęło około 30 milionów mk. gotówki, należące do p. Moskwity, a rzeczy uległy zniszczeniu.

Wskutek tego krzywdzącego postępowania p. Moskwita jest bez dachu nad głową, i szukać musi gościny u sąsiadów.

Michał Junak.

— **W związku z sprawą „Puzappu“** aresztowano na zarządzenie sędziego śledczego p. Lokera b. dyrektora spółki akcyjnej „Pasza“ Czesława Niezabitowskiego i odstawiono go do więzienia. Niezabitowski podczas przeprowadzonej u niego rewizji odgrażał się, że w śledztwie nie będzie oszczędzał wmieszanych w tę sprawę spółników swoich z „Paszy“ i z jednego z banków tutejszych.

— (t) **W poszukiwaniu za walutą.** — Policja lwowska od jakiegoś czasu wzięła się do waluciarzy, urządzając częste obławy nie tylko w mieście, ale i na dworcach kolej. rewidując podróż-

nych. Dnia 17 bm. urządzono dwukrotnie obławę na wszystkich dworcach kolej. równocześnie. — Podczas rewizji przeprowadzonej u podejrzanych pasażerów, znaleziono 8 tysięcy dolarów, 5 tys. franków i wielką ilość innych walut oraz około 100 kg. złota i srebra.

Przy sposobności aresztowano kilka osób, — między innymi Kazimierza Słotnickiego, zam. w Skale, który posiadał w pasie specjalnie do tego sporządzonym ukryte na brzuchu 22 kg. monet złotych i srebrnych, przeznaczonych na wywóz za granicę.

— (t) **Usiłowane włamanie do „Nuzy“.** — W nocy na 18 bm. usiłowali włamywacze dostać się do kasy „Nuzy“ mieszczącej się w domu ul. Grodzickich l. 3. Spłoszeni jednak, pozostawili na miejscu, drabinę należącą do gazowni miejskiej nr. 20, którą przystawili do niezakręconego okna I piętra, którego usiłowali się dostać. Tą samą drogą dostali się do kasy w ubiegłym roku. złodzieje.

— (t) **Śmiertelne przejechanie.** Wczoraj o g. 11 przedpołud. na ul. Zamarstynowskiej obok ul. Miodowej dostała się pod koła automobilu wojsk. płk. Rozwadowskiego 70-letnia żebraczka Elka Stier. Koła przejechały jej przez pierś łamiąc żebra. Wiezioną karetką Pogotowia rat. w drodze zmarła. Sprawcę tego wypadku szofera bez egzaminu 13-letniego Romana Litwina aresztowano.

— (t) **Krwawa bójka o mieszkanie.** W domu przy ul. Korallniczej l. 6 wywołała wczoraj kłopotliwą awanturę Marja Jarosz, która usiłowała sprowadzić się do mieszkania swej siostry Reginy Gdakowicz mimo jej sprzeciwu. Od słów, wkrótce przyszło do bójki między siostrami podczas której Jaroszowa, silnie zraniła Gdakowiczową w głowę, tak, że musiała ją opatrzyć Pogotowie rat.

— (t) **Aresztowanie włamywacza.** W ręce policji wpadł wczoraj notowany Edward Kessler, który włamał się onegdaj (o czem donosiliśmy), do składowiska towarów żelaznych firmy Fisch i Sold, mieszczącego się przy ul. Kazimierzowskiej.

Z całej Polski.

— **Przeciw okradaniu wagonów.** W celu ukrócenia względnie uniemożliwienia okradania wagonów, warszawska dyrekcja kolejowa zarządziła, ażeby konduktorzy na każdym postoju podciągu dokładnie sprawdzali pębmy przy wagonach i z wszelkich zauważonych niedokładnościach meldowali zawiadawcom stacji, którzy powinni o tem zawiadamiać natychmiast posterunek policji. Przypuszcza się, że lwowska dyrekcja kolejowa wyda podobne zarządzenie.

— **Z teatrów wileńskich.** Czytamy w „Słowie“ wileńskim: Losy teatrów wileńskich rozstrzygnięte. Delegat Rządu zdecydował się udzielić koncesji na prowadzenie teatrów w Wilnie od 1. września r. b. do 1. września r. 1924 dyr. Ryszczkowski Rychłowskiem. Dyr. Rychłowski prowadzić będzie w gmachu na Pohulance wielki repertuar dramatyczny, oraz operę, w sali Lutni komedje i farse, w teatrze letnim operetkę. Na kierownika artystycznego opery i operetki upatrzony jest p. M. Józefowicz. P. Kiedrzyński cofnął swoją kandydaturę na dyrektora teatrów wileńskich. (m)

220.000 mkn. za 8 godz. pracy w porcie. Płaca robotników portowych w Gdańsku wynosi obecnie 220.000 mk. niem. dziennie.

— (t) **Morderstwo w Poronie.** We wsi Porunia koło Szczerca, zaczęli onegdaj przechodzącego Iwana Bambura 13-letni Dmytro Markowski. Ostre wymiany słów doprowadziły do bójki podczas której Markowski wyciągnął szczyryk i pchnął nim dwukrotnie przeciwnika w okolice serca. — Bambura, skutkiem odniesionych ran, wkrótce potem zmarł. Młody morderca oddał się dobrowolnie w ręce policji.

— **Pożar poczty w Lublinie** — o którym donosiliśmy — wybuchł onegdaj wieczorem o godzinie 9. Powodem pożaru było krótkie spięcie. Spłonął cały dach i drugie piętro, a pierwsze piętro silnie poruszone. Szkody miljardowe. O godz. 9 rano przywrócono połączenie telef. i teleg. ze Lwowem i z Warszawą, a popołudniu także z innymi miastami. Uchwalono przystąpić natychmiast do odbudowy. (m)

— **Szefem depart. prawnego w ministr. spraw wojsk.** został w miejsce gen. Krzemieńskiego gen. Pik.

— **W strajku metalowców w Warszawie** bierze udział około 5000 robotników.

— **Dar rządu francuskiego.** Tow. nauk. warszawskie otrzymało od rządu francuskiego za pośrednictwem posta de Panafieu niezmiernie cenny dar, a mianowicie: biust Pasteura, znakomitego uczonego francuskiego wszechświatowej sławy. Piękny ten biust wykonany został przez znanego rzeźbiarza francuskiego Aronsona i posiada wielką wartość artystyczną. Cenny dar rządu francuskiego umieszczono na razie w sali zebrań wydziałowych Tow. nauk. warsz., w jego siedzibie przy ul. Sniadeckich nr. 8; w przyszłości zaś, gdy pałac Staszica będzie odnowiony, biust Pastena przeniesiony zostanie do sali uroczystych zebrań dorocznych Tow. nauk. warsz.

— **Zabójstwo.** W Warszawie zabity został wczoraj 32-letni książę Konstantyn Kuradze, z pochodzenia Gruzin przez swego przyjaciela inżyniera Józefa Kosaka. Powodem zabójstwa były porachunki osobiste. Ks. Kuradzi służył w wojsku rosyjskiem z którego przeszedł do armji polskiej w randze rotmistrza. Na stanowisku wiceprezesa powstańców polskich położył wielkie zasługi.

— **Wybuch naboju armatniego w Tarnopolu.** Dnia 10. bm. rano eksplodował w Tarnopolu w kamienicy przy ul. Mickiewicza zajętej obecnie przez Dow. 9 p. ul. w kominie pomieszczenia chorążego Burego szrapnel, którego wybuch wyrwał kawał ściany, a sprzęty kuchenne w zupełności zdemolował. W chwili wybuchu znajdowała się w kuchni żona chorążego z swą siostrą. Siła ciśnienia powietrza rzuciła obie kobiety na ziemię, tak, iż siostra Burowej straciła przytomność i tylko przypadkowi zawdzięczyć należy, że życie ich zostało ocalone. Z dochodzeń policyjnych wynika, że ów nabój armatni wrzucony został do komina, a gdy Burowa zapaliła pod kuchnią celem ugotowania śniadania, ogień spowodował wybuch. Dalsze dochodzenia w tej sprawie prowadzi Ekspozytura śledcza w Tarnopolu.

— **Morderstwo posterunkowego pol. państw.** Dnia 7. bm. poster. pol. państw. Mączyński Józef i prow. post. Mądry Marjan z granicznego posterunku pol. państw. w Sickerzyńcach patrolowali nocą wzdłuż brzegu Zbrucza, gdy nagle z tyłu w ich stronę padło kilka strzałów karabinowych i rewolwerowych z blizkiej odległości. Obaj posterunkowi padli na ziemię, poczem poster. Mączyński zerwał się i podbiegł kilkanaście kroków, skąd zaczął strzelać w kierunku oddanych strzałów, wołając zarazem Mądrego, by przyszedł do niego, lecz ten nie odzwalał się.

Na odgłos strzałów zbliżyła się druga patrol z posterunku w Kociubińcykach i teraz wspólnie zaczęli szukać poster. Mądrego, jednakże z powodu ciemnej nocy znaleźć go nie mogli i dopiero na drugi dzień nad ranem znaleziono trupa s. p. Mądrego w kukurudzach w oddaleniu kilka kroków od miejsca gdzie padł na ziemię razem z poster. Mączyńskim. Mądry otrzymał strzał w serce, wskutek czego śmierć nastąpiła natychmiast.

Z dochodzeń prowadzonych przez Pow. Komendę Pol. Państw. w Kopyczyńcach i Komendę Okręgową w Tarnopolu, wynika, że morderstwa tego dokonali przemytnicy, którymi policja graniczna od czasu objęcia granicy uniemożliwiła przemytnictwo, z czego bolszewicy są bardzo niezadowoleni, a poster. pol. państw. nazywają czarnymi djabłami. Poster. Mądry był jednym z najsilniejszych funkcyj. pol. państw. i jako ochotnik zgłosił się do służby na granicy. Cześć pamięci dzielnego żołnierza posterunkowego.

— **Napad bandycki w Sosnowcu.** Donoszą stamtąd: Onegdaj o g. 9 rano dokonano napadu bandyckiego na kasjera kopalni „Lilit“ i zabowano mu 160 milionów mk. Bandyta zbiegł bezkarnie. Napadnięty kasjer, niósł pieniądze na dwutygodniowy wypłat dla robotników, który oddał bandycie pod groźbą rewolweru nie tylko 160 milionów, ale nawet własny rewolwer.

— **Kółko amatorskie.** Piszą nam z Zaleszczyk: Pod kierownictwem i reżyserją p. Bienkowskiego, zorganizowano w Zaleszczykach sympatyczny zespół amatorski pod nazwą „Kółko amatorskie”. Odegrano zbiór trzech komedijek. „Guzik”, M. Gawalewicz, „Model na bohaterkę”, H. Holpenia, „Kukusia podlotkiem” Pobratymca. Farsy te są pełne humoru i budzą szczerą wesołość na widowni. Komedyjki odegrano dobrze. Gra p. drowej Manowardowej zasługuje na szczególną pochwałę. Daje się zauważyć racjonalne opanowanie roli, bogactwo w giestykulacji, modulacja przejść i normalne poruszanie się. Gra p. Maksymowiczowej jest prawdziwą, ze wszech miar zasługującą na uwagę, ale nieco niedbałą. Również p. Paliszowa umiała znakomicie wywiązać się z zadania, jakie na nią nakładała rola. Pociągłym, utrzymującym rolę we właściwym typie, bez zarzutu był p. Lisowski. Postać stworzona przez p. Kotowicza, była pełną naturalności. Na pochwały bez zaszereżeń zasługuje p. Kiczka. Na wyróżnienie zasłużyli: p. Trojanowski, p. Mirkowska i p. Sokol. Całość była starannie opracowana. Niektórzy byli mylnie charakteryzowani.

Zyczyć należy młodemu zespołowi „Szczyć Boże” w dalszy pracy. L.

— **17 Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy** odbędzie się w roku bieżącym od 19 do 24 sierpnia w Kopenhadze. Już od lat 36 urządza się podobne jazdy w stolicach różnych krajów. Są one nietylko zjazdami badaczów zajmujących się przedmiotem naukowo i teoretycznie, ale raczej wielkimi parlamentami międzynarodowymi, które radzą nad dalszą taktyką bojową ruchu przeciwalkoholowego, a równocześnie zwracają na siebie uwagę rządu i ludności miejscowej.

Podczas kongresu będzie otwarta wystawa przeciwalkoholowa, wycieczka do Skodstorgu, a po kongresie wycieczka do Finlandji.

W powyższym kongresie weźmie poraz pierwszy udział przedstawiciel rządu polskiego. Koszta podróży wynoszą 6 milionów marek. Pragnący skorzystać ze sposobności ujrzenia Kopenhagi oraz zapoznania się z ogólnym światowym ruchem przeciwalkoholowym, zechcą uwiadomić o tem sekretarjat a w sprawie bezpłatnej wizy duńskiej pisać wobec pory spóźnionej równocześnie wprost do biura kongresowego, Colbjörnsensgade 3. Kopenhaga B. — Sekretarjat Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 1.

Ze świata.

— **Polonja we Francji.** W Paryżu ukazało się pod redakcją St. Szpotkańskiego nowe pismo polskie wychodzące trzy razy na tydzień pod tytułem „Życie polskie”.

— (u) **Papieskim nuncjuszem w Pradze** został zamianowany monsignore Maunaggi.

— **Polscy artyści w Londynie.** Piszą nam z Londynu 13 bm. Tegoroczny bardzo ożywiony sezon sprowadził do Londynu po raz pierwszy od czasu wojny szereg artystów polskich, których występy wielkim cieszyły się powodzeniem przedewszystkiem 2 koncerty Paderewskiego w Queen's Hall w czerwcu. W Albert Hall śpiewała kilkakrotnie Ada Sari sopran koloraturowy. Theo Lierhammer dawny ulubieniec melomanów londyńskich dał 3 wieczory pieśni z wielkim powodzeniem. Choć artysta ten głównie celuje w interpretacji muzyki niemieckiej słyszało się na jego koncertach pieśni polskie, które wielkie wzbudziły zainteresowanie. Po długiej pauzie Artur Rubinstein przypomniał się publiczności angielskiej w 3 koncertach poświęconych głównie modernistom. W programach wybitne znalazł miejsce Szymanowski. Z gwiazd międzynarodowych Melba, Salma Kurz, Frieda Hempel, Battistini, Szaljamin, Kreisler, Casals i inni zbierali laury i funty angielskie.

— **Na międzynarodowym turnieju szachistów** w Morawskiej Ostrawie pierwszą nagrodę zdobył dr. Laskor (10 1/2), drugą Roti (9 1/2), trzecią Grünfeld (8 1/2), czwartą Selenew (7 1/2), piątą Euwe i dr. Tartakower (7).

— **Strajk na Śląsku opońskim.** Stosownie do wczorajszej rezolucji robotników przemysłu metalurgicznego na Śląsku niemieckim rozpoczął się dziś strajk.

— **Jednoroczna służba wojskowa w Belgji.** W głosowaniu nad ustawami wojskowymi uchwaliła Izba 87 głosami przeciw 76 dwunastomiesięczną służbę w piechocie a 13-to miesięczną w innych rodzajach broni.

— (u) **Kongres esperantystów.** XV. międzynarodowy kongres esperantystów odbędzie się dnia 15. sierpnia b. r. w Norymberdze. Weźmie w nim udział 4000 delegatów, reprezentujących 41 państw.

— (u) **Kto wynalazł piwo?** Tym trudnym problemem zajmuje się pewien paryski dziennik i na podstawie dzieł Djodora ze Sycylii twierdzi, że Egipcjanie znali sposób wyrobu piwa już wówczas, gdy dzisiejsza Europa tonęła jeszcze w mrokach barbarzyństwa. Djodor, który nchodzi za poważnego i prawdomownego historyka, podaje, że Egipcjanie wyrabiali „wino z chmielu”, które przeważnie latem pili bardzo chętnie, przedewszystkiem chłopska kasta, gdy faraon i jego świta woleli prawdziwe wino.

— (u) **Margaryna na indeksie.** Kanadyjski parlament w Ottawie uchwalil zakaz produkcji i dowozu margaryny, jako spożywczego środka szkodliwego dla zdrowia.

— (u) **Śmierć Wrangla.** W Karłowicach umarł baron N. E. Wrangel, ojciec znanego generała.

— (u) **357.803 emigrantów** z Europy będzie wpuszczonych do Stanów Zjednoczonych w czasie od 1. lipca 1923 do dnia 1. lipca 1924. Tak postanowił immigracyjny urząd w N. Jorku.

— (io) **Kot został matką tuzina kurcząt.** Wielki czarny kot farmera Johna Kingland w Springfield został matką 12 kurcząt. Kingland posadził kwokę na 12 jajach, kwoka jednak nie chciała na nich siedzieć. Następnie wziął jaja i włożywszy je do skrzynki, postawił przy piecu kuchennym i nakrywszy je dywanikiem zapomniał o nich zupełnie. Skrzynka i dywanik zwabiły kota, który sobie urządził tam postanie i prawie ciągle tam sypiał. Kot jednak po pewnym czasie został zaalarmowany piskiem, jaki się wydostawał z pod dywanika i zaczął tak głośno miauczeć, że zwrócił uwagę farmera, który wszedł do skrzynki i odkrywając dywanik, zobaczył cały tuzin malutkich puszystych kurcząt.

Z kotła drożyznianego.

Drożyzna we Lwowie przybiera w ostatnich czasach rozmiary przerażające. Za kilogr. cukru żądają paskarze po 26.000 do 30.000 mp., za mleko do 3000 mp., za masło 48.000. mp., Rzeźnicy każą sobie płacić za 1 kg. mięsa wieprzowego 20.000 do 24.000, mp., wołowego do 18.000 mp., cielęcego 16.000 mp., za słoninę i smalec 28.000 mp., za sadło 36.000 mp., kiełbasy 30.000 mp. Mąka chlebowa kosztuje wmięnie 4850 do 5000 mp., pszenna 9500 mp., a gdańska 11.000 do 12.000 mp.

Cena materiałów tekstylnych i obuwia dochodzi do bajecznej wysokości.

Zniwa zapowiadają się bardzo dobrze, a równocześnie artykuły żywności rosną coraz bardziej.

„Robotnik” warszawski pisze o drożyznie obecnej:

„Widzieliśmy przecież, jak paskarstwo wszelkiej wielkości i jakości zaczęło na gwałt „dociągać” ceny do dolara, aż wreszcie wyrubowało je w sposób, który zagraża już bardzo poważnie egzystencji mas! Co więcej! Szalona drożyzna obecna przekracza w niektórych artykułach nawet zwykłą walut obcych!... W sposób gwałtowny drożeją nawet te artykuły, które z dolarem nie mają nic a nic wspólnego. Za kosztą dojścia do władzy Witoso-Chjeny zapłaci ludność tyfusem głodowym, a państwo — ruiną!...”

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 18. lipca.

+ **Przemysł tkacki w Łodzi a banki angielskie.** Zachwiane czasowo stosunki londyńskich banków z łódzkim przemysłem tkackim, uległy naprawie. Źródłem komplikacji w tej sprawie były chwilowe restrykcje waluty obiegowej w Polsce, jednak, jak twierdzą w sferach angielskich obecnie nastąpił już zwrot ku znacznej naprawie.

+ **Cena węgla niemieckiego.** Na wczorajszej naradzie przedstawicieli Syndykatów węglowych i rady węglowej Rzeszy uchwalono podwyższyć cenę węgla w okresie od dnia 17 do dnia 30 bm. przeciętnie o 63 proc. Cena jednej tony węgla nadreńskiego wynosić będzie 1,361.000 mk. niem. górnośląskiego 1,722.000, koksu górnośląskiego — 2,062.000. (AW.)

+ **Groźba podwyżki cen żelaza i stali.** Pieco Martinowskie w zakładach Kruppa wygasły. W zakładach Bochumer-Verein przerwano pracę.

Na międzynarodowym rynku pieniężnym ujawnia się coraz większe stężenie. Jak wiadomo niedawno Bank Angielski podwyższył stopę procentową z 3 na 4. Obecnie nastąpiło to w Banku Szwajcarskim, który również podwyższył stopę procentową z 3 na 4 proc. (AW.)

Giełda.

+ **Giełda krakowska.** Pharma 100000 B. Rolniczy 30000 Żegluga Polska 7000 — Zieleniewski 825000 — Cegielski 140000 — Warsz. społ. bud. par. 180000 — Automotor 35000. — Trzebinia fabr. masz. 250000 — Pocisk 180000 — Górka 950000 Siersza górń. 735000 — Tepege 325000 — Polska nafta 90000 — Synd. kosz. 60000 — Pezet 35000

Pokucie 50000 — Niemojewski 250000 — Krakus 100000 — Chodorów cukr. 625000 — Siersza śl. 65000 — Ćmielów 200000 — Strug 45000 — Myśl. fabr. kapel. 65000 — Bank społ. zarob. 425000 Bank Małop. 62000 — Ziemska B. Kred. 35000 — Bank Hip. 50000 — B. Komercyjny 20000 — Polski B. Przem. 500000.

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 169	Lwów — dnia 18 lipca 1923		Warszawa dnia 18 lipca	Kraków dnia 18 VI.	Zurych dnia 18 VII.	Berlin dnia 16 VII.
	Gotówka	Dewizy	D e w i z y			
100 Mk. pol.			—100—		0:00 45	00:00
1 funt. ang.			558750—570750		26 28	897750:00
100 frs. fran.			708000—722000		33 45	115710:00
100 fr. szwaj.			2130000—2170000		100 00	341140:00
100 fr. belg.			581000—593000		28 60	95760:00
100 K czesk.			368500 368500		17 12	5860:00
100 K węg.			—		—06	22 44
100 K anstr.			163—167	Giełdy	—0080	276 33
100 M niem.	Giełdy nie było	Giełdy nie było	040—051	nie było	0:00 23	100:00
1 Dolar am.			122000—124000		5 73	195111:00
100 Lir wł.			527000—527000		24 55	8039 50
100 Lei rum.			000—000		2 95	94 65
1 guld. hol.			40100—40100		226 00	768070 00
100 K norw.			—		98 25	31314 00
100 K duńsk.			—		102 71	34314 00
100 K szw.			—		142 00	51870 00

UWAGA: „P” oznacza kursa poprzednie ostatnio

Komunikat.

O KWATERY NA ZJAZD LEGJONISTÓW.

Zwracamy się do P. T. Publiczności z gorącą prośbą, by zechciała zgłaszać wolne kwatery, celem umożliwienia zakwaterowania na zjazd przybywających legjonistów. Kwatery można zgłaszać ustnie lub pisemnie do Sekretariatu Zjazdu Leg., Zielona 7.

Sekretariat Zjazdu.

Wystawa prac Marj. Strońskiego i Romana Merzwicza.

Bogaty zbiór pejzaży i portretów, Wszędzie widoczny pietyzm wykonania, ani jednej rzeczy połowicznej. Niestety, letni okres wakacyjny — przerzedził znacznie szeregi zwiedzających z obopólną stratą.

Jako uczeń początkowo Axentowicza a następnie Pochwałskiego we Wiedniu, okazuje się p. Stroński w portretach: w dążności do jednolitej tonacji popielatawej. Doskonałość i pewność technicznego wykonania przechodzi w wirtuozyzm w portrecie oficera. Portrety są malowane w duchu naturalistycznym, z tendencją oddania indywidualnego psychofizycznego charakteru postaci. Różni się p. Stroński od swych mistrzów technika, posługującą się szerokimi płaszczyznami, zbliżoną do techniki aplikacyjnej. Wpływ to zapewne środowiska wiedeńskiego. Ta technika przejawia się też w krajobrazach o motywach czerpanych przeważnie z wybrzeża morskiego, z przewagą tonów żółtych i grynspawowych. Mimo takiej techniki osiąga niemal zawsze wrażenie brylowatości przedmiotów przy równoczesnej prostocie i przejrzystości form.

Sztuka p. Strońskiego ma charakter eklektyczny w dodatkiem tego słowa znaczeniu. Łączy ona naturalizm przedimpresjonistyczny ze zdobyczami impresjonizmu, a nie są jej również obce nowoczesne założenia artystyczne (Adam i Ewa, projekt dekoracji teatralnej). Całość posiada oblicze miłe, pogodne, radosne, zrozumiałe dla wszystkich.

Krajobrazy p. Merzwicza pojęte w duchu nowoczesnym, tak w barwie jak i w formie choć bez zarzutu, nie wykazują silniejszego piętna indywidualnego.

Władysław Terlecki.

— Ujęcia ekspresjonizmu cz. III. Z ważniejszych omyłek druku, jedna spaczyła znaczenie końcowego ustępu o Matusiaku, który ma brzmieć: Można z całą świadomością takiej przesady, określić p. Matusiaka, jako malarza gestu patetycznego. Jest w tym geście coś z romantyczności rozmachu starszalskiego i zamasytści mazurskiej.

Czas odnowić przedpłatę!

Zapiski.

Wasilewski Zygmunt: Jan Kasproicz. Zarys wizerunku. Nakład Gebetnera i Wolffa — Warszawa — Kraków — Lublin — Łódź — Poznań — Wilno — Zakopane. Str. 399 + 1 portret.

Książka Wasilewskiego o największym współcześnie żyjącym z poetów polskich, jednym z największych liryków świata nie rości sobie pretensji do wyczerpującego studjum, ma jednak zalety pracy oryginalnie pomyślanej i uzasadniającej w sposób wyczerpujący szereg tez i poglądów autora na twórczość. Jest komentarzem dzieł poety dla miłośników jego twórczości. Pierwsza część studjum Wasilewskiego poświęcona jest omówieniu Kasproicza jako zjawiska literackiego na tle czasów i ludzi,

druga zajmuje się osobistością poety, jego pochodzeniem, losami i wizerunkiem duchowym, Nie zawsze można się tu godzić z autorem który — zdaniem naszym — niesłusznie pomija wpływy germańskie nie tylko w twórczości lecz nawet w samej psychofizycznej konstrukcji Kasproicza (przez Kłoftów) gdyż dopiero walka pierwiastków słowiańsko-polskich z germańskoniemieckimi, a potem ich zharmonizowanie stało się podstawą hymnów. W 3-ciej części Wasilewski analizuje istotę liryzmu autora „Mojej Pieśni Wieczornej”.

Szczególnie interesujące są uwagi poświęcone charakterystyce umysłowości ludowej w przeciwstawieniu do umysłowości warstw, które przeżyły historję. Uwaga bardzo trafna: „Twórca z ludu może być bardzo wykształcony, znać dzieje swego narodu, a pomimo to dzieje nie będą w duszy jego żywiołem, wybuchającym w związkach uczuciowych przy poruszeniu lirycznym, bo on tych przeżyć w organizmie swej psychy niema”.

Kasproicz — konkluduje autor — dał odpowiedź radosną na pełne wątpliwości pytanie jakie bogactwa duchowe wniesie lud polski po urwaniu się nagłem kultury słowackiej.

Nigdy w dziejach myśli poetyckiej w Polsce nie wznoszono tak wysoko sztandaru miłości jako istotnej potrzeby ducha twórczego. Po czasach upadku pieśni polska w Kasproiczu znalazła właściwy grunt i zapowiada zbliżające się odrodzenie umysłowości polskiej na podstawach do głębi narodowych, głęboko ukrytych w rasie.

J. S. P.

(u) Dzieła Masaryka „Nowa Europa”, „Ideały ludzkości” i „Słowianie przed wojną” wyszły drukiem w Koszycach w węgierskiem tłumaczeniu Walentyniana Dombó'ego, Dra Maksa Szepeszy'ego i Dezyderjusza Pappa.

„Las i Drzewo”. Organ leśnictwa, przemysłu i handlu drzewnego. Ukazał się pierwszy zeszyt tego wydawnictwa, którego zadaniem jest przedstawić ogół zagadnień ekonomicznych, związanych ze sprawami leśnymi oraz handlem i przemysłem drzewnym. Naczelnym redaktorem tego czasopisma jest Aleksander Dąbrowski, przemysłowiec drzewny. Redaktorami poszczególnych działów są tacy fachowcy jak inż. Łuczycki T., Szaniawski R. i Szyncer J.

Organ „Las i Drzewo” należy uważać za dalszy ciąg pracy redakcyjnej w „Przeglądzie Leśnym” i „Drzewie” zlanej w jedno wydawnictwo.

Nowemu piśmie życzymy powodzenia w jego pracy!

Sprawozdanie głównego urzędu ziemskiego za okres czasu od 22. lipca 1919 r. do 31. grudnia 1920 r. pojawiło się w druku.

Znajdują się w niem dane dotyczące ilości rozparcelowanych w tym okresie hektarów i utworzonych kolonji, nadto 11 tablic statystycznych z wykonanych prac regulacyjnych, tj. komasacji gruntów i likwidacji serwitutów. Na końcu tego wydawnictwa umieszczono 21 planów, dokonanej w okresie sprawozdawczym parcelacji i prac regulacyjnych. Szczególniej ciekawe są plany scalenia gruntów.

Graficzne przedstawienie gospodarstw, których grunty rozrzucone w dziesiątkach drobnych smug zostały złączone w jedno, więcej mówi o kłęsce szachownicy i dobrodziejstwach scalenia niż najdłuższe wywody.

Późne ukazanie się sprawozdania głównego urzędu ziemskiego na okres miniony wynika z konieczności ustalenia metod statystyki i systematyzowania danych. Sprawozdanie głównego urzędu ziemskiego na okres następny 1921—1922 jest w druku.

(u) Nowy ukr. tygodnik „Ranna Zorza” począł wychodzić w Włodzimierzu woł. Redakcja zawiadamia, że będzie to czasopismo kulturalno-ekonomiczne, które nie będzie stało na usługach żadnej partji. Jest to trzecie ukr. pismo na Wołyniu, zauważyć jednak należy, że wychodzący w Równem tygodnik „Dzwon” od dwóch tygodni coś bardzo wychwala porządki w Czechach!

Nadesłane.

Podziękowanie.

Szanownej dyrekcji i WP. Urzędnikom rafi-nerji „Galicja” za oddanie ostatniej przysługi nieodżałowanemu mojemu mężowi błp. Adolfowi Mantłowi, oraz wszystkim, którzy okazali nam swe szczere współczucie, składam tą drogą serdeczne podziękowanie.

Elza Mantiowa.

Dźwigary (trawersy budowlane)

„I i U” wszelkich dymensyj i każdą ilość
sprzeda f.a 1805

M. BARDACH
Biuro: Lwów, Słoneczna 39.

Tamże wszelkie żelaziwa używane i nowe do nabycia. CENY KONKURENCYJNE

SPORT.

Slavia w Konstantynopolu. Pierwszy klub mistrzowski o pierwszorzędnej wartości, który gościł w Konstantynopolu, spotkał się z niezwykłym owacyjnym przyjęciem. W dwóch meczach rozegranych z klubem Galata Serail zwyciężyła Slavia w stosunku 7:0 i 7:2.

Angielskie mistrzostwa lekkoatletyczne dały następujące wyniki:

100 jardów: Liddell 9⁷/₁₀ sek. 220 jardów: Liddell 21⁴/₁₀ sek. 440 jardów: Stephenson 49⁶/₁₀ sek. 120 jardów z płotkami: Gaby 15²/₁₀ sek. (nowy rekord angielski).

Skok w wyż: Lewden (Francja) 1.829 m.

Skok w dal: Abraham 742 cm.

Igrzyska w Göteborgu. Pierwsze miejsce w zawodach tenisowych (single panów) zdobył Węgier Kehrling.

Slovan świeżo upieczony pierwszoklasowy klub wiedeński rozegrał mecz we Fiume z tamtejszym klubem „Gloria” i zdołał uzyskać zwycięstwo w stosunku 3:2.

Nowy rekord czeski na 2000 m. ustanowił Vohra'ik podczas zawodów w Kopenhadze, osiągnął czas 5:39⁶/₁₀. Mimo to był on tylko trzecim; zwycięzca Duńczyk Rasmuszen miał czas 5:38⁶/₁₀.

N.

Wien — Polonia 3:2. Wczoraj w obecności olbrzymich tłumów publiczności odbyły się na boisku w Agricoli rewanżowe zawody piłki nożnej między wiedeńską „Wieną” a warszawską „Polonią”. Zwycięstwo z trudem odniosła Vienna 3:2 (3:1). Gra prowadzona była w bardzo szybkim tempie i niezwykle zaciętej. W pierwszej połowie wiedeńscy wzięli znaczną przewagę nad gospodarzami. Środkowy napastnik Horeys strzelił dwie bramki, oraz prawy łącznik Bulla, strzelił jedną. Dla „Polonii” strzelił bramkę Malinowski. Gospodarze wystąpili w zmienionym składzie ze Stefanem Lodtem w obronie, Tupalskim na środku, pomocą Malinowski i Sandmanem w ataku. Z graczy wyróżnił się Lodt w bramce. Sędziował kpt. Essman.

Oddział Lwowski Polsk. Tow. Tatrzańskiego, urządzi w niedzielę 22. bm. jednodniową górską wycieczkę w Bieszczady, na Kindrat (1158 m.), Matachin (1220 m.) i Daszkowiec (1128 m.) z wyjściem z Tuchli. Wyjazd ze Lwowa w sobotę 21. bm. o godz. 16.55. Powrót w niedzielę 22. bm. o godz. 22.05. Zgłoszenia do soboty do godz. 12 w poł. w sklepie Krawiański i S-ka, pl. Marjacki 8.

Premiera 19/VII. Teatr świetlny „APOLLO“ Nowość Najpiękniejszy film sezonu, Clou Sezonu **PRZYSIĘGA I UROK KOBIETY** Wzruszający dram. życiowy w 7 akt. według powieści F. Hollendera w gł. roli Karol de Vogt, Evi Eva i Hanni Welsse.

Gazeta Bankowa

dwutygodnik ekonomiczny przynosi prócz bogatego działu teoretycznego najświeższe wiadomości o nowych emisjach akcji i warunkach skrypcyjnych, walnych zgromadzeniach, wyptacie dywidendy itp. wszystkich banków i spółek akcyjnych w Polsce. Kwartałna prenumera 6 złp. **Lwów, Podwale 3.** ADRES WYDAWNICTWA

L. 1618/23

OGŁOSZENIE.

Niniejszem podaję do powszechnej wiadomości, że dnia

31. lipca 1923 o godz. 10 przedpołud. odbędzie się

LICYTACJA

na dzierżawę gruntów, łąk i pastwisk, folwarku Prusinów w gminie kat. Prusinów położonych obj. whl. 1. ks. gr. dla większych posiadłości Sądu okręgowego cywilnego Lwów a stanowiące własność gminy chrześcijańskiej

łącznego obszaru 480 morgów na okres sześćoletni t. j. od dnia 1. marca 1924 do końca lutego 1930.

Cenę wywołania ustanawia się za pierwszy rok dzierżawy po 50 kg. od każdego dzierżawnego morga rocznie, zaś za dalsze lata dzierżawy po 100 kg. żyta od każdego dzierżawnego morga rocznie.

Wadium chęć dzierżawy mający winni są przed rozpoczęciem licytacji złożyć do kasy gminnej m. Bełza w wysokości 1.000 złotych polskich w bonach skarbowych lub w innych papierach wartościowych albo walucie.

Warunki licytacyjne mogą być przejrane w Magistracie w Bełzie codziennie w godzinach urzędowych. 4397

Komisarz rządowy:
CHUDZIK.

„BLUSZCZ”

TYGODNIK KOBIECY
ROK 56

Prowadzi bogaty dział literacki, poradnię higieniczną i kosmetyczną. Daje wzory mód i robót kobiecych.

Żądajcie wszędzie.

Redakcja i administracja
WARSZAWA

Krakowskie. Przedm. 2.
KOŁO POLEK

Konto czekowe P. K. O. Nr. 3700,

PERLMUTTERA ULTRAMARYNA jest najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny, wapna i dla celów malarskich Z FABRYKI ULTRAMARYNY 1830 **CH. PERLMUTTER** Lwów i w Zniesieniu k. Lwowa. Biuro: ul. Słoneczna 26.

Młyńskie kompletne urządzenia dostarczają natychmiast ze składu **RIESEL, SCHIEBER i FRIEDLÄNDER** Lwów, Brajerowska 11 a. 4385

Poszukuje się ukwalifikowanej siły nauczycielskiej Polaka do udzielenia nauki dla około dziesięciu uczni gimnazjalnych z kilku klas. Zgłoszenia z podaniem warunków przyjmuje Jan Kaliniewicz, naczelnik sądu w Mostach wielkich. 4392

„Kurjer Lwowski”

wychodzi od 41 lat, rozpowszechniony w najszerszych warstwach społeczeństwa w kraju i zagranicą, — — nadaje się — —

do wszelkiego rodzaju ogłoszeń.

Przy większych zamówieniach stosowny rabat. Na żądanie kosztorysy. Zamówienia najlepiej wprost do admin. „Kurjera Lwowskiego” Lwów Chorążczyzna 26

Ceny ogłoszeń uwidocznione w nagłówku „Kurjera Lwowskiego”

Unieważniam dokument wojskowy, wydany przez P. K. U. Lwów, który został skradziony dnia 4/VI. br. na linii Szczerec-Lwów Falik Schor. 4405

Rutynowaną maszynistkę przyjmie adwokat Wittlin Batorego 32. 4402

Różne.

Odstąpię zaraz dwa pokoje przedpokój elegancko urządzone na biura. Zgłoszenia „Śródmieście” Administracja. 4404

Węgiel

dla fabryk poleca najtaniej **S. Binzer**, Kraków, Radziwiłłowska 15.

Ślód transito

kupuje Barański Barcikowski i Ska. Oddz. w Gdańsku

Rennerstiftsgasse 4. tel. 55-11 i 7028, adr t legr. Barkrabar. Do ofert prosimy dołączać wielkie próby i analizy. 4387

Kamienica 3 piętrowa, komfort 18 pokoi wolnych sprzedam katolikowi wiadomość między 14—16. Królowej Jadwigi 27. II. p. na prawo. 4401

TERAZ ZARAZ

dostarczamy z naszych składów względnie z natychmiastowym załadowaniem :

WĘGIEL i KOKS GÓRNOŚLĄSKI i DĄBROWIECKI SOLE POTAS, SUPERFOSFAT, SIARCZAN AMONOWY, SALETRE CHILIJSKĄ, ŻUŻLE THOMASA

Tadeusz Wasung i Ska
Dom rolniczo-handlowy
we Lwowie, Wałowa 3.
Telefon 833.

4409

Dla Automobilistów!

Celem ochrony ubrania od zniszczenia w czasie jazdy zaopatrzyć się należy w dobry „PROCHOWNIK” wyrobu fy. „ELLEN”

Chrześcijański Zakład dla wyrobu bielizny i t. p.
Lwów, Chorążczyzna 11 a.

Wypróbowana przez — najlepsza bajka — „**USPULUN**”

zabija i niszczy wszelkie szkodniki nasion zbóż a pobudza i przyspiesza proces kiełkowania. — Ochronia przed wymarzaniem roślin i podnosi zbiory. W uznaniu ważności stosowania w naszym gospodarstwie rolnem zwolniona od cła przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych. Do nabycia we wszystkich Towarzystwach i Spółkach rolniczych jakoteż u Zastępcy na Polskę: **Józef Karrach — Lwów Kościuszki 18.** 4408

PŁASZCZE LABORATORYJNE! GARNITURY ROBOCZE (granatowe) i t. p.

kupujcie u firmy 119

„**ELLEN**”, Chrześc. Zakład dla wyrobu bielizny i t. p. Lwów, Chorążczyzna L. 11 a.

Pamiętniki J. K. Janowskiego o powstaniu styczniowym

Staraniem Komitetu Jubileuszowego obchodu 50 i 60 rocznicy powstania — — 1863 r. we Lwowie wyszły — —

J. K. Janowskiego b. członka i sekretarza Rządu Narodowego w powstaniu 1863-1864 r. pomnikowe

„Pamiętniki o powstaniu styczniowym”

Tom I. (styczeń-maj 1863 r.) Lwów, 1923 wydane z zasiłku Wydziału Nauki Ministra W. R. i O. P. — Do nabycia w Towarzystwie Szkoły ludowej we Lwowie, ul. Fredry 3, i we wszystkich księgarniach w całej Polsce.